

Sammanfattning

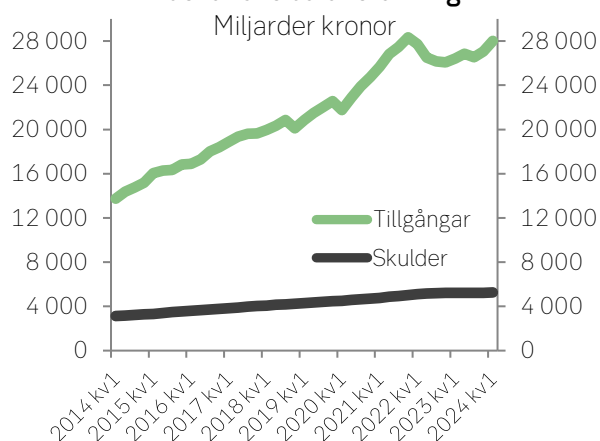
Hushållens förmögenhet passerar 28 000 miljarder

- Under första kvartalet ökade hushållens tillgångar med 942 miljarder kronor till 28 007 miljarder kronor
- Skulderna steg med 25 miljarder kronor till 5 261 miljarder kronor
- Hushållen nysparade 142 miljarder kronor

2024 inleddes med positivare makrovinde där inflationen närmast sig målet på 2 procent med stormsteg och hamnade i mars på 2,2 procent. Efter att ha lämnat styrräntan oförändrad i slutet på förra året kunde Riksbanken fortsätta ge tydliga signaler om att en sänkning var nära förestående och den gav också en mer optimistisk räntebana som innehöll flera sänkningar under året. Osäkerheterna är däremot fortsatt stora med flertalet geopolitiska orosmoln samt en starkare arbetsmarknad och högre inflation än önskat i USA. Något som riskerar att återhämtningen för den svenska kronan uteblir, eller i alla fall försenas. Parallellt har det goda humöret på börsen i slutet av förra året hållit i sig och en stigande optimism bland hushållen har föranlett att också bostadsmarknaden börjat bekänna färg igen med ökad aktivitet. Den starka utvecklingen i värdepapper ledde till att hushållens tillgångar steg både på kvartalet och helåret.

Under kvartalet ökade hushållens samlade tillgångar med 942 miljarder kronor till 28 007 miljarder kronor. Jämfört med för ett år sedan har tillgångarna stigit med 6 procent. Tillgångarna har bara varit över 28 000 miljarder en gång tidigare. Det var under fjärde kvartalet 2021 innan inflation och räntor satte klorna i svensk ekonomi och tillgångarna började minska i värde. Under kvartalet ökade både aktie- och räntetillgångarna medan fastighetstillgångarna gick i motsatt riktning och utvecklades negativt.

Hushållens balansräkning

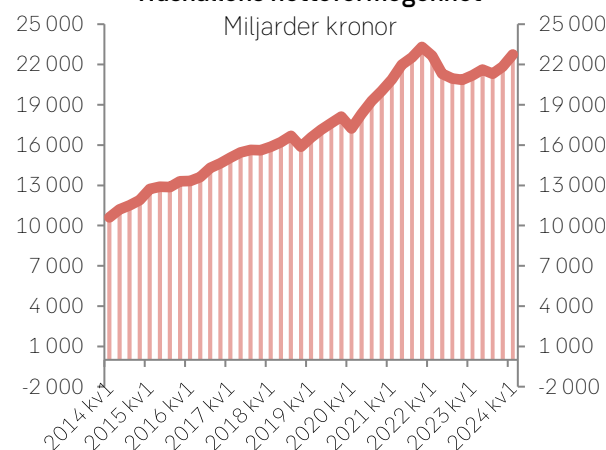

Tillgångarna består av bostäder, försäkringar, aktiesparande, fondsparande, sparkonto, premiepension och

obligationssparande. Den enskilt största tillgången, bostäder, utgör 40 procent av den samlade förmögenheten, följt av tillgångar i värdepapper. Det innebär att tillgångarna till stor del drivs av utvecklingen på bostadsmarknaden och börsen och endast i mindre utsträckning av det kvartalsvisa nysparandet.

Den andra sidan av hushållens balansräkning, den aggregerade skuldstocken, fortsatte att stiga under det första kvartalet. Skulderna steg med 25 miljarder kronor, vilket är en uppgång med 0,5 procent från föregående kvartal. Vid utgången av mars uppgick skulderna till 5 261 miljarder kronor. På årsbasis har skulderna vuxit med 0,9 procent, vilket är en något snabbare takt jämfört föregående kvartal. Det är det tredje kvartalet med en tillväxt under 1 procent. Tillgångssidan växte i snabbare takt jämfört med hushållsskulderna, vilket gör att hushållens samlade nettoförmögenhet, tillgångar minus skulder, ökade under kvartalet. Hushållens nettoförmögenhet steg med 4,2 procent och låg vid utgången av det första kvartalet på 22 746 miljarder kronor.

Hushållens nettoförmögenhet

Hushållens nysparande under första kvartalet uppgick till 142 miljarder kronor. Det är mer än en fördubbling jämfört med föregående kvartal (58 miljarder) och mer än motsvarande kvartal föregående år (118 miljarder). Det drevs till största delen av sparande i fonder (37 miljarder) och tjänstepension (35 miljarder).

Kv1 2024 ¹	Miljarder kronor
Ingående värde	27 064
Förändring räntetillgångar	+163
Förändring aktietillgångar	+772
Förändring fastighetstillgångar	+7
Varav nysparande	+142
Utgående värde	28 007
Skulder	-5 261
Nettotillgångar	22 746

¹ Avrundade siffror vilket kan bidra till differens i summering av tabell.

Tillgångar

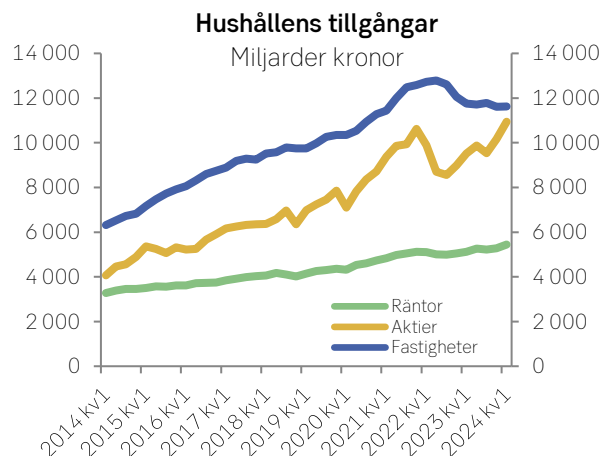
Börsen fortsätter driva upp tillgångarna

- Hushållens aktietillgångar steg med 772 miljarder kronor
- Fastighetstillgångarna steg med 7 miljarder kronor
- Nysparandet var 142 miljarder under första kvartalet

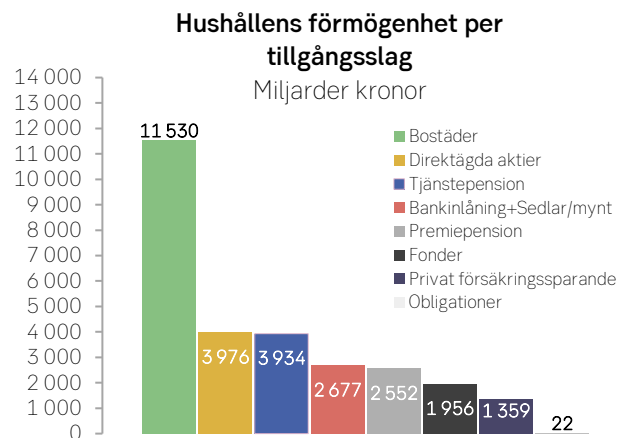
Börsen höll i den positiva utvecklingen från föregående kvartal och steg med 7 procent under första kvartalet (OMXSPI). Hushållens aktietillgångar steg således med drygt 770 miljarder under kvartalet, vilket i kronor räknat är den största uppgången från ett kvartal till ett annat sedan mätningarna startade i mitten på 90-talet. Bostadsmarknaden fick sig också en skjuts där utbud och avslut har stigit jämfört med samma period föregående år. I takt med att Riksbanken visat allt tydligare signaler på att styrräntan snart ska sänkas har hushållens förväntningar på bostadsmarknaden också stigit. I mars visade SEB:s boprisindikator att vartannat hushåll tror att priserna kommer öka kommande året. Under kvartalet steg bostadspriserna med 0,6 procent så ännu har priserna uteblivit. Men mycket talar för att bostadsmarknaden börjar återhämta sig under 2024 i takt med räntesänkningarna.

Hushållens bruttoförmögenhet uppgick vid utgången av första kvartalet till 28 007 miljarder kronor. Tillgångarna steg med 942 miljarder kronor, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående kvartal. Hushållens aktietillgångar steg med 7,6 procent och räntetillgångarna med 3,1 procent samtidigt som fastighetstillgångarna steg med 0,1 procent. På ett år har fastighetstillgångarna dock sjunkit med 1,2 procent. Medan räntetillgångarna står för en femtedel av hushållens förmögenhet utgör fastighetstillgångarna och aktietillgångarna ungefär 40 procent vardera av tillgångarna. Tillgångarna fördelas mellan 5 445 miljarder kronor i räntetillgångar, 10 942 miljarder kronor i aktierelaterade tillgångar och 11 620 miljarder kronor i fastigheter.

Nettoförmögenheten, tillgångar minus skulder, ökade med 4,2 procent och uppgick vid utgången av mars till 22 746 miljarder kronor. Aktietillgångarna ökade med 772 miljarder kronor och räntetillgångarna ökade med 163 miljarder kronor medan fastighetstillgångarna ökade med 7 miljarder kronor.

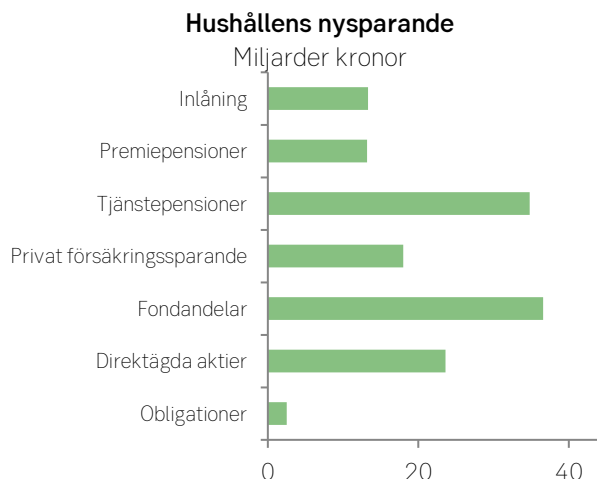

Om hushållens förmögenhet delas in i fler tillgångskategorier blir det tydligt att bostäder är den enskilt största tillgången på 11 530 miljarder kronor. Den är tre gånger så stor som hushållens näst största tillgång, direktägda aktier (3 976 miljarder kronor). Den mer avsmattade bostadsmarknaden har däremot gjort att tillgångsslaget bostäder idag ligger i paritet med värdet det hade under början av 2021.

Hushållens nysparande på 142 miljarder kronor under det första kvartalet är nästan 150 procent större än nysparandet under föregående kvartal. Största nysparandet var i fondandelar på 37 miljarder kronor. Därefter följer tjänstepension (+35 miljarder), direktägda aktier (+24 miljarder), privat försäkringssparande (+18 miljarder), sparande på konto (+13 miljarder), premiepension (+13 miljarder) och obligationer (+2 miljarder).

Nysparandet var starkare än motsvarande kvartal föregående år och låg i paritet med första kvartalet 2022. Nysparandet i fonder och direktägda aktier steg kraftigt från föregående kvartal, vilket kan antas vara en följdfekt av att börsen gått starkt som gör att fler vågar och vill ta risk. Det går i linje med senaste Sparkollen där månadssparandet steg, inte minst i just värdepapper. Under de senaste 12 månaderna har hushållen nysparat 500 miljarder kronor, vilket är nästan 70 miljarder över snittet de senaste tio åren. På årsbasis bottnade nysparandet under första kvartalet 2023, vilket sammanfaller med den period då räntorna steg som mest och hushållen snabbt behövde ställa om sin ekonomi. Allt eftersom det ekonomiska läget lugnat sig har hushållen fått tillbaka möjligheten att spara.

Skulder

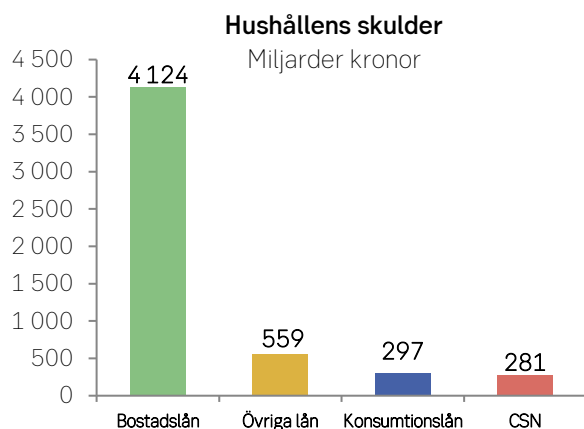
Skuldökningstakten på bolån rekordlåg

- Under kvartalet steg hushållens skulder till 5 261 miljarder kronor
- Den årliga skuldökningstakten steg till 0,9 procent
- Bostadslånen steg med 0,05 procent

I samband med stigande räntor de senaste 18 månaderna har skuldökningstakten stannat av. Att ta på sig större lån har bränt desto mer i plånboken när räntorna stigit till relativt sätt höga nivåer. Den sidledes utvecklingen fick sig däremot en skjuts upp under första kvartalet där konsumtionslånen ökade kraftigt. Något som tyder på att svenska hushåll är en heterogen grupp där vissa har möjlighet att spara medan andra lånar för att uppehålla sin konsumtion. Genomslaget på den totala skuldstocken blir däremot inte så stort då dessa lån endast står för en liten andel av skuldstocken. Bostadslånen, som står för en klar majoritet av hushållens skulder höll sig näst intill oförändrade, vilket går hand i hand med utvecklingen på bostadsmarknaden.

Hushållens samlade skulder ökade med 25 miljarder kronor (+0,5 procent) under kvartalet och uppgick vid utgången av mars till 5 261 miljarder kronor. Skulderna består av bostadslån, studielån hos CSN, konsumtionskrediter och övriga lån hos finansbolag. Övriga lån definieras som utlåning till företagshushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer. Konsumtionslån, studielån och övriga lån utvecklades i snabbare takt jämfört med föregående kvartal medan bostadslånen utvecklades i långsammare takt.

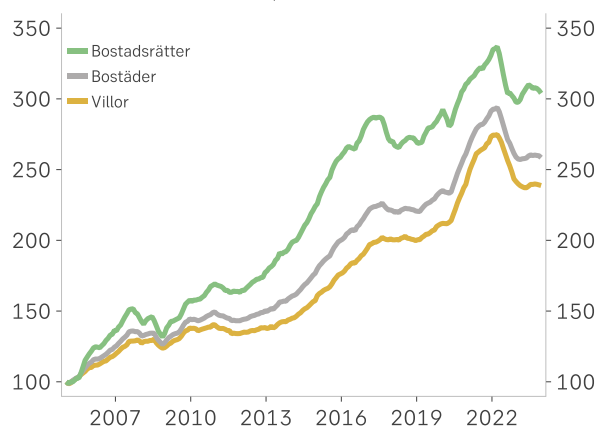
Hushållens konsumtionslån ökade med 5,3 procent och studieskulder (hos CSN) ökade under kvartalet med 2,7 procent. Senast konsumtionslånen ökade mer än 5 procent från ett kvartal till ett annat var i mitten på 2017. Övriga lån ökade något med 0,2 procent. Den största delen av lånestocken är bostadslån vilken fortsatte att växa, om än marginellt, både på kvartalsbasis med 2 miljarder (+0,05 procent) och på årsbasis (+0,4 procent). Ökningstakten i bolån fortsätter att bromsa in och når ännu en gång en rekordlåg nivå. Hushållens bolåneskulder står för 78 procent av skuldstocken, medan studieskulder och konsumtionslån står för drygt 10 procent av skulderna.

Den viktigaste förklaringen till bostadslånens höga andel av den totala skuldstocken är den starka boprisutvecklingen det senaste decenniet. En utveckling som accelererade under pandemin. Bostadslånen är också den enda skuldkategori som aldrig minskat under Sparbarometerens nästan 30 år långa historia. Nedgången i bostadspriser i kombination med stigande räntor och ökad amortering talade för att bostadslånen för första gången skulle minska i storlek. När räntesänkningar nu står för dörren tillsammans med att bostadsmarknaden så sakteliga kommer börja återhämta sig talar det mesta för att bostadslånen kommer fortsätta stiga. Frågan är dock om ökningstakten kommer vara lägre än tidigare, när hushållen blivit mer eftertänksamma på grund av de senaste årens turbulens.

Bostadsprisernas utveckling

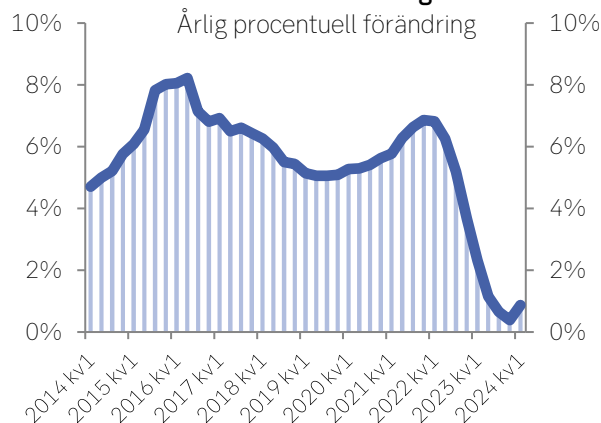
Index, 2005=100

Sammantaget fortsätter hushållens skulder att stiga och når vid utgången av kvartalet en ny toppnotering på 5 261 miljarder. Skuldökningstakten som årlig procentuell förändring stiger något från föregående kvartal till 0,9 procent och är för tredje gången under Sparbarometerens historia under 1 procent. Det är klart lägre än det tioåriga snittet på 5,5 procent. Efter flera år av starka uppgångar har vi nu istället sett en kraftigt nedåtgående trend där skulderna snarare börjar utvecklas sidledes.

Hushållens skuldökningstakt

Årlig procentuell förändring

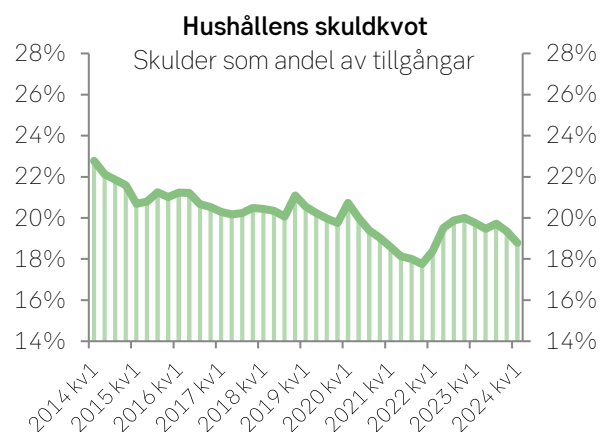
Skuldkvot

Hushållens skuldkvot fortsätter att sjunka

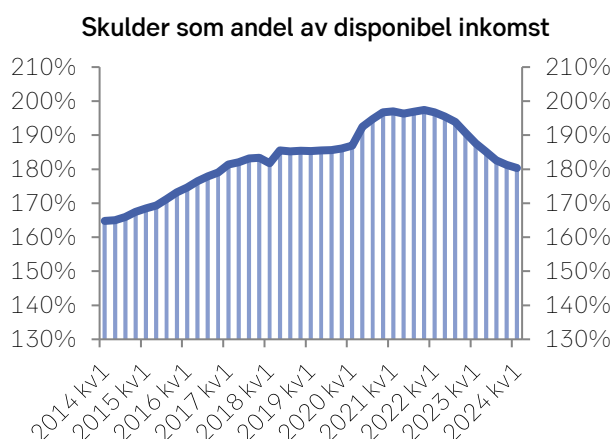
- Skulderna som andel av förmögenheten minskade till 18,8 procent
- Skulderna som andel av disponibel inkomst sjönk till 180,3 procent
- Räntekvoten steg till 8,0 procent

I SEB:s Sparbarometer studerar vi skulderna både i förhållande till hushållens disponibla inkomster och de samlade tillgångarna. Det är viktigt att förstå både hushållens balans- och resultaträkning när man analyserar hushållens skuldsättning. Under årets första kvartal fortsätter den ekonomiska utvecklingen att utmana hushållens ställning.

Kvartalets starka börsutveckling gjorde att tillgångarna ökade mer än skulderna. Det ledde till att hushållens skuldkvot, mätt som de aggregerade skulderna som andel av de aggregerade tillgångarna, minskade något under det första kvartalet till 18,8 procent (-0,5 procentenheter).

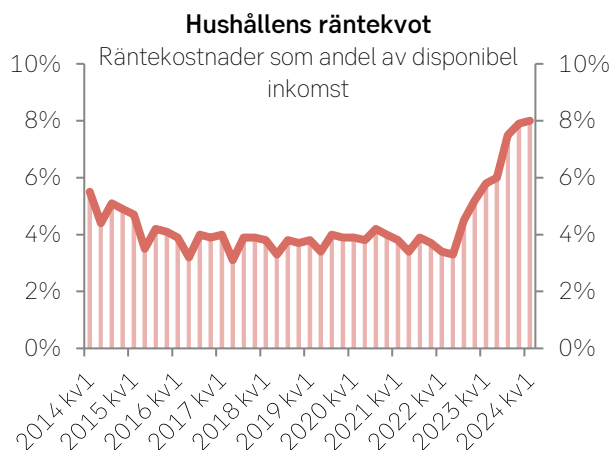
Om man istället tittar på hushållens skulder som andel av disponibel inkomst minskar de ytterligare under kvartalet. Under kvartalet växte hushållens disponibla inkomster snabbare än skulderna, vilket resulterade i att skuldkvoten återigen minskade. Skuldkvoten har minskat kontinuerligt i över två års tid och hamnade på 180,3² procent i mars vilket är den lägsta nivån sedan slutet på 2016.

Det ena måttet är inte mer korrekt än det andra men den historiska utvecklingen visar att analysen av hushållens skuldsättning inte blir komplett utan att både tillgångar och inkomster inkluderas

För att få en helhetsbild av hushållens skuldsättning är även ett tredje och kompletterande mått viktigt, den så kallade räntekvoten. Den mäter relationen mellan hushållens ränteutgifter och hushållens disponibla inkomster. Under mitten av 10-talet låg räntekvoten på historisk låga nivåer och planade ut runt 4 procent, i samband med att Riksbanken hade minusränta. Under 2022 steg inflationen kraftigt vilken också bidrog till att perioden av extremt låga räntor fick ett slut och därmed också den låga räntekvoten.

Under första kvartalet steg räntekvoten till 8,0 procent, vilket är en ökning med 1,3 procent jämfört med föregående kvartal (7,9 procent). Riksbanken har under kvartalet låtit styrräntan vara oförändrad på 4,0 procent och istället signalerat för en första sänkning. Att räntekvoten ändå steg kan förklaras av att hushåll som haft bundna lån under några års tid behövt omförhandla till högre ränta. Jämfört med motsvarande kvartal föregående år har räntekvoten stigit med 38 procent. Det är den högsta räntekvoten sedan fjärde kvartalet 2008. Den oförändrade styrräntan har visat ett första tecken på en utplaning av räntekvoten och kommande sänkningar av densamma talar för att räntekvoten så småningom kommer börja sjunka. SEB:s prognos är att styrräntan vid utgången av 2024 kommer ligga på 3,0 procent. I takt med att inflationen närmar sig målet på 2 procent och styrräntan så sakteliga är på väg ner kan hushållen börja känna av lättnader i privatekonomin när reallönerna börjar stiga och bolåneräntorna sjunker. Något som bör få effekt på hushållens sparande och investeringsvilja framgent.

De svenska hushållens skuldsituation ser alltså olika ut beroende på vilket mått man använder. Det som är gemensamt för dem är att de aggregerade nominella skulderna stigit under hela mätperioden. Avgörande för hur måtten förändrats över tid har alltså inte varit om skulderna gått upp eller ner utan hur de disponibla inkomsterna, det generella ränteläget och hushållens tillgångar har utvecklats.

²Under kvartalet har Nationalräkenskaperna genomgått en allmän översyn av tidsserierna där källor och metoder uppdateras.

Definitioner och källor

Definitioner

Tillgångar	Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
Bostäder	Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder och marknadsvärdesberäkning med SCB:s köpeskillingskoefficient. Observera att justering gjorts gentemot tidigare kvartal då Skatteverket justerat sina definitioner och typkoder
Skulder	Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
Nettoförmögenheten	Tillgångar – skulder
Skuldkvot	Skulder/Tillgångar
Nysparande	Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor

- Pensionsmyndigheten
- SEB
- Svensk Försäkring
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Mäklarstatistik

Denna rapport publicerades 5 juni 2024

Américo Fernández

Privatekonom
070-739 45 64

Susanne Eliasson

Senior analytiker
070-763 65 88

Amie Berglund

Analytiker
Ansvarig för sammanställningen av Sparbarometern
070-739 41 51

Niklas Magnusson

Presskontakt
070-763 82 43

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna